

GHIDUL SIGURANȚEI COPIILOR PE INTERNET

Prezentul Ghid își propune să ofere părinților, tutorilor, profesorilor și copiilor cunoștințe și instrumente necesare pentru utilizarea serviciilor de Internet într-un mod sigur.

Dispozitivele de comunicare evoluează permanent, atât la nivel tehnologic, cât și la nivelul serviciilor furnizate. Acest progres tehnologic este determinat de necesitatea noastră de a comunica, de a fi mai informați, de a studia și de a ne distra prin intermediul dispozitivelor tehnologice pe care le putem purta cu noi aproape tot timpul. Fiecare pas al evoluției tehnologice este imediat observat și adoptat de tânără generație. Astfel, computerul, device-urile, Internetul, rețelele de socializare sunt instrumente care fac parte din ce în ce mai mult din viața celor mici. Mulți copii navighează liber pe Internet din nevoia de a-și căuta informații, materiale pentru teme pe care le au de făcut la școală sau pur și simplu pentru a se juca. De aceea, părinții și cei maturi trebuie să fie bine informați despre serviciile pe care le oferă tehnologia (accesul la Internet și la rețelele de socializare, schimbul de imagini s.a.) pentru a fi capabili să își îndrume copiii în privința modului în care să utilizeze în mod adecvat și sigur tehnologia, dar și să decidă ce servicii să permită copiilor să utilizeze.

Utilizat în condiții de siguranță, Internetul poate fi acel instrument util de care au nevoie copiii pentru a se dezvolta sănătos și pentru a-și modela personalitatea. Totuși, anumit conținut prezent pe Internet este ilegal sau dăunător pentru copii.

RISCURILE LA CARE POT FI SUPUȘI COPIII NAVIGÂND PE INTERNET:

- Expunerea la conținut ilegal și/sau dăunător;
- Victimizarea prin intimidare, hărțuire sau amenințare (sau "cyberbullying");
- Înstrăinarea sau furtul datelor cu caracter personal;
- Trimiterea sau primirea de secvențe video, imagini sau mesaje cu caracter sexual (sau "sexting");
- Grooming (ademenirea în scopul săvârșirii actelor sexuale);
- Identitatea, reputația online și securitatea pe Internet;
- Informații neverificate;
- Utilizarea excesivă a calculatorului sau dependența de jocuri și Internet;

SFATURI PENTRU PĂRINȚI:

1. FAMILIARIZEAZĂ-TE CU TEHNOLOGIA
 - Folosește instrumente online de control parental
 - Învăță jargonul copilului tău
2. MONITORIZEAZĂ-I ACTIVITATEA ONLINE
 - Urmărește-l pe toate conturile de Social Media
 - Poziționează PCul/tableta/Laptopul la vedere (bucătărie, sufragerie, living)
 - Restricționează setările de confidențialitate în browser
3. ÎNVAȚĂ-L CUM SĂ FIE RESPONSABIL ONLINE
 - Fii politicos online, ca și la școală, sau la locul de joacă
 - Nu spune numele, adresa sau alte date personale străinilor
 - Nu răspunde străinilor, la fel cum nu vorbești cu oameni străini pe stradă
4. ARATA-I CA POATE SĂ AIBĂ ÎNCREDERE ÎN TINE
 - Dacă se va întâmpla ceva rău, nu îl critica, ci ascultă-l. Va ști că poate să apeleze la tine
 - Ajută-l să depășească stadiul de rușine și jenă

Deci, unul dintre cel mai utilizate instrumente de filtrare a conținutului pe Internet și protecție a copiilor este Controlul parental.

De ce este așa mare nevoie de controlul parental?

Dacă nu ești foarte familiarizat cu lumea internetului, probabil nici nu-ți dai seama câte lucruri "neprietenoase" poate întâlni copilul tău odată conectat în rețea. De la pornografie la jocuri video violente, toate sunt lucruri de care noi adulții putem să ne ferim însă copiii nu, tocmai de aceea este esențial ca tu, părintele să controlezi, să filtrezi informațiile la care are acces copilul chiar și atunci când nu ești în preajma lui.

Cum funcționează controlul parental?

În esență, acesta există pentru a limita ceea ce poate accesa copilul tău cu un dispozitiv electronic. Există mai multe forme de control parental care te pot ajuta (cele integrate în sistemele de operare, în programele antivirus sau softuri speciale). Acestea pot, de la caz la caz, limita timpul de folosire a sistemului (dispozitivului) sau conținutul accesibil pe net (jocuri, filmulețe sau chiar pagini care să nu poată fi deschise deloc pe sistem).

Unde și cum se instalează Controlul Parental

1. Opțiunea „Control Parental” în Magazinul de aplicații

Puteți activa Controlul Parental din Setările magazinului de aplicații pentru a restricționa aplicațiile pe care copilul le poate descărca sau cumpăra pe dispozitiv.

De obicei, dispozitivele au preinstalate magazinele de aplicații oficiale care au incorporate setările de restricționare a conținutului pe vârste. Configurați controlul parental pe Google Play, App store, Windows store.

În mod prestabilit, orice persoană care folosește dispozitivul poate descărca sau achiziționa conținut cu orice nivel de maturitate. După ce activați controlul parental, puteți restricționa conținutul care poate fi descărcat sau achiziționat conform vârstei copilului.

Notă: Controlul parental nu împiedică accesul la conținutul restricționat printr-un link direct. Restricționarea descărcării de aplicații și programe din magazine neoficiale o poate asigura doar blocarea acestor adrese cu ajutorul activării funcțiilor de Control Parental din sistemul de operare pe desktop PC, din produsele de securitate Antivirus sau Programele de Control parental instalate suplimentar pe dispozitiv.

2. Opțiunea „Control Parental” în Windows

Dacă folosiți același computer sau laptop cu copilul, puteți delimita conturile de utilizator pentru monitorizare și limitare: cel de administrator, protejat de parolă – pentru părinte și utilizator simplu, cu funcții limitate – pentru fiecare copil în parte. Copilul nu va putea șterge fișiere, face modificări în sistemul de operare al calculatorului sau să instaleze componente noi de calculator sau programe.

O metodă rapidă de a face un cont este din Meniul Start, categoria de Setări sau Parametri pentru Conturi. În stânga ferestrei, găsiți "Familie și alte persoane".

Conectați-vă la contul Microsoft, dacă nu aveți – creați unul. După ce urmați toți pașii, veți vedea contul copilului listat printre ceilalți membri ai familiei, în Setări. Când va dori să folosească PC-ul, copilul va putea să se conecteze folosind contul pe care i l-ați creat.

Restricțiile pe care părintele le poate impune altora includ mai multe nivele de filtrare a paginilor web care automat setează opțiunea Căutării sigure pentru motoarele de căutare.

Notă: Pentru mai multe informații privind controlul parental oferit de sistemul de operare al dispozitivului și modul de setare a acestuia accesați [control parental](#) și [Ghid utilizarea instrumentelor de securitate a sistemului de operare](#)).

3. Opțiunea „Control Parental” în motoarele de căutare

În browsere se pot seta câteva restricționări în Settings prin pornirea SafeSearch-ului sau pe Youtube poți seta Restricted Mode care vor filtra astfel câteva imagini/clipuri. O altă opțiune ar fi Add-on-urile, extensii pentru Chrome și Firefox prin care poți bloca conținuturi neadecvate și îți permit chiar și setarea unor cuvinte cheie prin care blochezi acele pagini care conțin aceste cuvinte. Astfel de Add-on-uri ar fi de exemplu: *WebFilter Free*, *MetaCert Parental Controls & Web Filter*, *FoxFilter*, *Porn Blocker*.

4. Opțiunea „Control Parental” în Anti-virus

Cele mai recente soluții de securitate includ - pe lângă instrumentele și caracteristicile care împiedică hackerii să fure informații confidențiale și toate tipurile de programe periculoase să invadeze viața privată - protecția orientată către familie, cu funcția de Asistență Parentală, pentru a supraveghea activitatea online a copiilor.

Modulul de Asistență Parentală este prezent în mai multe produse de securitate. Ce produs este mai potrivit și pentru a consulta cerințele de sistem, accesați paginile oficiale ale celor mai populare soluții: Bitdefender, Kaspersky, ESET NOD 32, Norton.

Notă: Pentru detalii și comandă accesați [informații despre antivirus](#).

5. Aplicații și programe de ”Control Parental” ce pot fi opțional instalate

Aceste programe se găsesc gratuit sau contra cost în Magazinele de aplicații și pot fi instalate fie pe calculatorul copiilor, fie pe dispozitivul mobil (telefon, tableta, iPad, etc)

Căutați programe de încredere care includ recenzii complete ale programelor recomandate pentru descărcare și filtrare a pornografiei și violenței.

Iată câteva aplicații de control parental pentru Windows:

Family Link; Qustodio; OpenDNS; Kaspersky Safe Kids; Norton Family; Clean Router; KidLogger.

Iată câteva aplicații de control parental pentru Android:

Google Family Link; Qustodio; My Serene: Control parental; Securekids.

Iată câteva aplicații de control parental pentru iOS:

Qustodio; Net Nanny; Bark; Kaspersky Safe Kids; Mobicip; SentryPC; Surfblocker; WebWatcher; REFOG.

Unde și cum se activează Filtrele de conținut

1. Căutarea sigură în motorul de căutare

Primul pas pe care-l face copilul să deschidă o pagină pe Internet este să acceseze un browser: [Google Chrome](#), [Internet Explorer](#), [Firefox](#), sau [Safari](#).

În browsere putem activa din *Setări* opțiunea *Căutare sigură* pentru motorul de căutare prestabilit ([vedeți un model de instrucțiuni de setare a motorului de căutare prestabilit](#)). Prestabiliți motorul de căutare [Kiddle](#), special creat pentru copii, sau activați filtrele la setările de căutare pe [Google](#), [Bing](#), [Yahoo](#) sau [Yandex](#).

Notă: Când *Căutarea sigură* este dezactivată, vor fi afișate cele mai relevante rezultate inclusiv conținutul explicit căutat. Filtrul vă ajută să evitați majoritatea conținutului violent sau pentru adulți din rezultatele căutării.

2. Modul restricționat pe YouTube

YouTube oferă posibilitatea de a folosi modul restricționat pentru a filtra conținut potențial inacceptabil și explicit, pe care nu doriți să-l vadă copilul și care ar putea să îl afecteze pe viitor. Găsiți aici [Instrucțiuni de activare a modului restricționat pe Youtube](#) de pe diverse dispozitive

Iată 8 tooluri te vor ajuta să te asiguri că deții controlul:

1. [YouTube Kids](#) – platforma de YouTube dedicată celor mici. Aceasta îți dă posibilitatea să selectezi manual videoclipurile, colecțiile și canalele pe care le poate accesa copilul tău. În cazul în care ai mai mulți copii cu vârste diferite, poți să creezi profile separate pentru fiecare dintre ei. Ai

posibilitatea să accesezi istoricul vizionărilor și să blochezi orice videoclip sau canal care ți se pare neadecvat.

2. [Net Nanny](#) – filtrează conținutul de pe Internet, blochează conținutul pornografic, cronometrează timpul petrecut la calculator, monitorizează profilele de social media și are un sistem de alerte prin care te avertizează în cazul unui pericol.
3. [PureSight PC](#) – protecție împotriva cyber bullying-ului pe Facebook, filtrarea conținutului pornografic, jocuri și activități online pentru părinți și copii, sistem de cronometrare a timpului petrecut la calculator atât online cât și offline.
4. [K9 Web Protection](#) – este un filtru gratuit prin care îți poți seta și customiza opțiunile de navigare pe Internet (poți bloca anumite website-uri pe care le consideri dăunătoare).
5. [Family Cyber Alert](#) – monitorizează ce anume fac copiii pe calculator, online și pe platforme de chat, prin intrările de la tastatură, clickurile de mouse și activitatea din browser.
6. [Anti-Porn Parental Controls](#) – filtru ce blochează site-urile ce au conținut pornografic.
7. [Google Alerts](#) – instrument gratuit care te ajută să monitorizezi mențiunile care apar pe internet pe anumite cuvinte-cheie (de exemplu numele copilului tău).
8. [My Mobile Watchdog](#) – aplicație ce monitorizează activitatea de pe telefonul mobil, de la mesaje, apeluri, locație, aplicații instalate și timp petrecut pe smartphone.

Pentru mai multe informații despre modul în care îți poți proteja copilul de riscurile inerente la care poate fi expus în mediul digital, accesează:

- [GHID PENTRU PROTECȚIA COPIILOR ÎN MEDIUL ONLINE;](#)
- [GHID DE UTILIZARE A INTERNETULUI;](#)
- [GHID DE UTILIZARE A INTERNETULUI \(în limba rusă\);](#)
- [GHIDUL DREPTURILOR OMULUI PENTRU UTILIZATORII DE INTERNET \(INSTRUMENTE JURIDICE\);](#)
- [GHIDUL DREPTURILOR OMULUI PENTRU UTILIZATORII DE INTERNET \(INSTRUMENTE JURIDICE\) \(în limba rusă\);](#)
- [MANUAL DE EDUCAȚIE \(ALFABETIZARE\) ÎN DOMENIUL INTERNETULUI;](#)
- [GHIDUL UTILIZĂRII ÎN SIGURANȚĂ A INTERNETULUI;](#)
- [siguronline.md;](#)
- [telefonulcopilului.md;](#)
- [onlinesafety.info;](#)
- [contentfiltering.info;](#)
- [safeinternet.org;](#)
- [siguranta copiilor online;](#)
- [itu.int/cop.](#)

UNDE SE POT RAPORTA ABUZURILE DIN MEDIUL ONLINE, CONȚINUTURILE CONSIDERATE ILEGALE SAU DĂUNĂTOARE COPIILOR

Despre prevenirea abuzului online puteți afla mai multe contactând **116 111**, linia telefonică dedicată copiilor la nivel european, care funcționează 24/24 ore este gratuită, confidențială și asigură caracterul anonim. La 116 111 și [telefonulcopilului.md](#) puteți sesiza situații în care copiii sunt victime ale abuzului în mediul digital. Materiale sau situații dăunătoare copiilor, pot fi raportate accesând [pagina dată](#).

Sesizarea poate fi făcută și la Serviciul Național Unic Pentru Apelurile de Urgență **112**.

Ne dorim un mediul online protejat pentru copii, iar toate măsurile de siguranță sus descrise își pot atinge scopul doar printr-o implicare activă și comună dintre noi, părinți, tutori, profesori, educatorii sau reprezentanți legali!